

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Ρύθμιση θεμάτων εθνικών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών και διευθέτηση ειδικών ζητημάτων»

Άρθρο 1 Λευκά ψηφοδέλτια

1. Προ του 2005, οι αποφάσεις του Α.Ε.Δ., καθώς και του Σ.τ.Ε. (για τις εκλογές των Ο.Τ.Α.) διαμόρφωσαν νομολογία, σύμφωνα με την οποία τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα προς διαμόρφωση του εκλογικού μέτρου.

2. Ακολούθησε η έκδοση της με αριθμ. 12/2005 απόφασης του Α.Ε.Δ., σύμφωνα με την οποία στη συγκεκριμένη επίδικη διαφορά προσμετρήθηκαν τα λευκά ψηφοδέλτια ως έγκυρα.

3. Στο πλαίσιο του νέου εκλογικού νόμου (ν. 3231/2004) και προκειμένου να μην υπάρχει η παραμικρή ασάφεια, προστίθεται η ρητή διάταξη για τη μη προσμετρητή των λευκών ψηφοδέλτιων στο εκλογικό μέτρο.

Εξυπακούεται ότι η ρύθμιση για τη μη προσμετρηση των λευκών στα έγκυρα ψηφοδέλτια καταλαμβάνει τόσο τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και τις νομαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, αφού οι αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις, για το κρίσιμο ζήτημα των λευκών ψηφοδέλτιων, παραπέμπουν στις οικείες διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

Άρθρα 2 και 3

**Επιτυχών-επιλαχόντες συνδυασμοί στους Δήμους
και στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις**

1. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 και της παρ. 1 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου προβλέπεται η εκλογή των αιρετών στους Δήμους και στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις αντίστοιχα με ποσοστό από 42% και πάνω, προκειμένου να διασφαλισθεί η ύπαρξη ισχυρών Ο.Τ.Α., εν όψει του αναβαθμισμένου θεσμικού ρόλου που πρόκειται να διαδραματίσουν στο άμεσο μέλλον, αλλά και εν όψει του ρόλου τους στο Δ. Κ.Π.Σ.. Με αυτό το επιδιωκόμενο πρότυπο των ισχυρών και με εσωτερική σταθερότητα Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Δήμων δεν συνάρτεται η σύναψη ευκαιριακών συμμαχιών, που, όπως έχει αποδείξει η εμπειρία, δεν εξυπηρετούν πάντοτε την πρόοδο των τοπικών υποθέσεων και τη σταθερότητα της διοίκησης αυτών ούτε επιτρέπουν τη διαμόρφωση σαφούς προγραμματικού λόγου.

Το προβλεπόμενο ποσοστό είναι ένα ποσοστό εκλογής που διασφαλίζει την απαιτούμενη δημοκρατική νομιμοποίηση, αν ληφθεί υπόψη ότι ακόμη και η ανάδειξη Κυβέρνησης είναι δυνατή με μικρότερο ποσοστό. Σε όλα αυτά θα πρέπει να συνυπολογισθεί, εντελώς επικουρικά, και η σημαντική οικονομική επιβάρυνση, αλλά και η ταλαιπωρία που συνεπάγεται για τους ψηφοφόρους η επαναληπτική εκλογή.

Πέραν τουύτου το ποσοστό αυτό, όχι μόνο δεν αποτρέπει συμμαχίες, αλλά, αντίθετα, επιτρέπει τη σύναψη συμμαχιών, οι οποίες στηρίζονται σε ενιαίο προγραμματικό λόγο.

2. Βασική αρχή τόσο του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995) όσο και του Κώδικα Νομαρχιακής

Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996) αποτελεί το γεγονός ότι σε περιπτώση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Με τις προωθούμενες διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 και της παρ. 2 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου επιλέγεται η προσφυγή σε επαναληπτική εκλογή αντί της κλήρωσης, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα να εκφρασθεί η λαϊκή βούληση και να αποφανθεί το εκλογικό σώμα για τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων που επιθυμεί. Έτσι, οι περιπτώσεις επαναληπτικής εκλογής που προβλέπονται στο πλαίσιο των άρθρων 2 και 3 του σχεδίου νόμου είναι δύο: α) όταν τόσο στους Δήμους όσο και στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις δεν πλειοψηφήσει κανένας συνδυασμός με ποσοστό 42% και πάνω, όταν δηλαδή οι υποψήφιοι συνδυασμοί συγκεντρώσουν ποσοστό κατώτερο του 42% και β) όταν, από τους περισσότερους ανακρυχόντες συνδυασμούς, οι δύο πρώτοι ισοψηφήσουν με ποσοστό από 42% και πάνω, οπότε η επαναληπτική εκλογή διενεργείται μεταξύ αυτών των δύο. Είναι αυτονόητο ότι, εφόσον ισοψηφήσουν με ποσοστό κατώτερο του 42%, υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση.

Άρθρο 4 Αύξηση αποσπασμένων στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων – Προσόντα ειδικών συμβούλων και συνεργατών Γενικών Γραμματέων

Με το άρθρο 4 του σχεδίου νόμου ρυθμίζονται δύο ειδικότερα θέματα: α) αυξάνεται ο αριθμός των αποσπασμένων στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων κατά 20 άτομα για όλα τα πολιτικά κόμματα ανεξαιρέτως, λόγω των αυξημένων αναγκών τους και β) ανακαθορίζονται τα προσόντα των θέσεων των ειδικών συμβούλων και συνεργατών των Γενικών Γραμματέων, ώστε να είναι δυνατή η κάλυψη τους όχι μόνο με πτυχιούχους ΑΕΙ, αλλά και με πτυχιούχους ΤΕΙ, δηλαδή γενικώς με πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 5 Καταργούμενες διατάξεις

Με τις διατάξεις αυτού του άρθρου καταργούνται όλες οι γενικές και ειδικές εκείνες ρυθμίσεις, οι οποίες έχουν αντίθετο περιεχόμενο προς το παρόν σχέδιο νόμου.

Άρθρο 6 Έναρξη ισχύος

Με το άρθρο 6 του σχεδίου νόμου ορίζεται ως χρόνος έναρξης ισχύος του νόμου η δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των διατάξεων εκείνων που ορίζουν διαφορετικά.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αν. Παπαληγούρας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ρύθμιση θεμάτων εθνικών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών και διευθέτηση ειδικών θεμάτων

Άρθρο 1 Λευκά ψηφοδέλτια

Κατά την αληθή έννοια των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 4 και των άρθρων 5, 6, 7 και 8 του ν. 3231/2004 (ΦΕΚ 45 Α'), κατά τη σύνταξη, ανά εκλογική περιφέρεια, των πινάκων αποτελεσμάτων από τα αρμόδια δικαστήρια, κατά την κατανομή των εδρών, καθώς και για τον καθορισμό του εκλογικού μέτρου, τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα.

Άρθρο 2

Επιτυχών-επιλαχόντες συνδυασμοί στους Δήμους

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 71 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Στις εκλογές των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον 42% του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 72, 74 και 76.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 76 του π.δ. 410/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στους Δήμους, αν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία που απαιτεί η παράγραφος 1 του άρθρου 71 του παρόντος, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μόνο μεταξύ των υποψήφιων Δημάρχων των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Η ψηφοφορία αυτή επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και στην περίπτωση που δύο από τους ανακηρυχθέντες συνδυασμούς ισοψηφήσουν, συγκεντρώνοντας ο καθένας ποσοστό τουλάχιστον 42%.»

Άρθρο 3

Επιτυχών-επιλαχόντες συνδυασμοί στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις

1. Το άρθρο 32 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρο 32
Επιτυχών-Επιλαχόντες Συνδυασμοί

Στις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον 42% του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες συνδυασμοί όσοι έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Αν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώνει την πλειοψηφία που απαιτεί το άρθρο 32 του παρόντος, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή μόνο μεταξύ των υποψήφιων Νομαρχών των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους. Η ψηφοφορία αυτή επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και

στην περίπτωση που δύο από τους ανακηρυχθέντες συνδυασμούς ισοψηφήσουν, συγκεντρώνοντας ο καθένας ποσοστό τουλάχιστον 42%.»

Άρθρο 4

Αύξηση αποσπασμένων στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων – Προσόντα ειδικών συμβούλων και συνεργατών Γενικών Γραμματέων

1. Στις περιπτώσεις α', β' και γ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 74 του ν. 2910/2001 (ΦΕΚ 91 Α') οι αναφερόμενοι αριθμοί 20, 10 και 10 αντιστοίχως ορίζονται σε 40, 30 και 30 αντιστοίχως.

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') μετά τη φράση «πτυχίο Α.Ε.Ι.» προστίθεται η φράση «ή Τ.Ε.Ι.».

Άρθρο 5 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 6 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν από τις διατάξεις του ορίζεται διαφορετικά.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

Γ. Αλογοσκούφης

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αν. Παπαληγούρας

Αριθμ. 228/13/2005

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ρύθμιση θεμάτων εθνικών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών και διευθέτηση ειδικών θεμάτων»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, ρυθμίζονται εκ νέου ορισμένα θέματα της εκλογικής νομοθεσίας, καθώς και θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Ειδικότερα:

1. Εισάγεται ρητή ρύθμιση κατά την οποία, για τη σύ-

νταξη, ανά εκλογική περιφέρεια, των πινάκων αποτελεσμάτων από τα αρμόδια δικαστήρια, καθώς και για τον καθορισμό του εκλογικού μέτρου, τα λευκά ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται στα έγκυρα. (άρθρο 1)

2. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται οι διατάξεις των άρθρων 71 και 76 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995), καθώς και των άρθρων 32 και 36 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996) και προβλέπεται ότι:

α. Στις εκλογές Δημάρχων και Δημοτικών Συμβούλων, καθώς και στις εκλογές για την ανάδειξη των Αρχών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, θεωρείται επιτυχών ο συνδυασμός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον 42% επί του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων.

β. Σε περίπτωση που ισοψηφήσουν δύο από τους ανακηρυχθέντες συνδυασμούς έχοντας συγκεντρώσει ποσοστό τουλάχιστον 42% ο καθένας, διενεργείται επαναληπτική ψηφοφορία. (άρθρα 2 και 3)

3.a. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 74 του ν. 2910/2001 και επανακαθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του αριθμού των αποσπασμένων υπαλλήλων που μπορεί να διατίθενται, για τη γραμματειακή υποστήριξη των γραφείων πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

β. Επανακαθορίζονται τα τυπικά προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες που στελεχώνουν, κατά τις διατάξεις του άρθρου 71 του ν. 1943/1991, τα γραφεία των Γενικών Γραμματέων Υπουργίων, καθώς και των Γενικών Γραμματέων που προϊστανται Γενικών Γραμματειών. (άρθρο 4)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται οι ακόλουθες δαπάνες, επί του προϋπολογισμού φορέων του δημόσιου τομέα (Κρατικός Προϋπολογισμός, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. κ.λπ.):

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημιώσεων υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και εξόδων μετακίνησης σε αυξημένο αριθμό υπαλλήλων που αποσπώνται στα γραφεία των πολιτικών κομμάτων για τη γραμματειακή τους υποστήριξη. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και εκτιμάται στο ποσό των 1.000.000 ευρώ περίπου κατά ανώτατο όριο. (Κρατικός Προϋπολογισμός).

2. Ετήσια δαπάνη λόγω αναπλήρωσης του αποσπώμενου προσωπικού με προσλήψεις, υπερωρίες κ.λπ.. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται, ομοίως, από πραγματικά γεγονότα. (άρθρο 4)

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Ρύθμιση θεμάτων εθνικών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών και διευθέτηση ειδικών θεμάτων»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, προκαλούνται οι ακόλουθες δαπάνες, επί του προϋπολογισμού φορέων του δημόσιου τομέα (Κρατικός Προϋπολογισμός, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. κ.λπ.):

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή αποζημιώσεων υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και εξόδων μετακίνησης σε αυξημένο αριθμό υπαλλήλων που αποσπώνται στα γραφεία των πολιτικών κομμάτων για τη γραμματειακή τους υποστήριξη. Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και εκτιμάται στο ποσό των 1.000.000 ευρώ περίπου κατά ανώτατο όριο. (άρθρο 4)

2. Ετήσια δαπάνη λόγω αναπλήρωσης του αποσπώμενου προσωπικού με προσλήψεις, υπερωρίες κ.λπ.. Η δαπάνη αυτή εξαρτάται, ομοίως, από πραγματικά γεγονότα. (άρθρο 4)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των οικείων φορέων, κατά περίπτωση.

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

Αθήνα, 17 Νοεμβρίου 2005

Η Γενική Διευθύντρια

Κορίνα Αντωνομανωλάκη